

Кириї В.В.,

*к.е.н., доцент кафедри економічної кібернетики
та управління економічною безпекою,*

Харківський національний університет радіоелектроніки

Башкатов В. А.,

студент,

Харківський національний університет радіоелектроніки

КОНКУРЕНТНА РОЗВІДКА ЯК ЕЛЕМЕНТ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Конкурентна розвідка – збір та аналіз інформації про конкурентів і ділове конкурентне середовище за для отримання конкурентних переваг шляхом використання зібраних даних для прийняття більш ефективних і якісних стратегічних та важливих тактичних ділових рішень. Досить часто конкурентну розвідку ототожнюють із промисловим шпигунством. Проте це поняття більш широке та об’ємне. Мета конкурентної розвідки – це поглиблене розуміння бізнесу в цілому та окремих його елементів зокрема.

Узагальнюючи сучасні визначення та задач конкурентної розвідки, що наведені в літературі слід зазначити, що провідними задачами конкурентної розвідки як елемента фінансово-економічної безпеки підприємства є:

- пошук загроз, які виникли у конкурентному середовищі;
- розробка плану дії з локалізації та зменшення ризиків;
- посилення сприятливих і адаптація несприятливих факторів впливу зовнішнього середовища на господарські дії підприємства;
- інформаційний аналіз клієнтів, конкурентів, партнерів;
- пошук інформації про слабкі та сильні сторони конкурентів, експертні висновки планів і стратегій головних з них;
- спостереження за тенденціями ринку, конкурентів, їх рекламних рішень;
- обмін інформацією між підрозділами компанії та її опрацювання;

– аналіз власних заходів на ринку (публікації, піар, конференції, дезінформація тощо);

– прогнозування впливу навколишнього середовища на господарську діяльність підприємства.

Основою успішного функціонування конкурентної розвідки в системі економічної безпеки підприємства є виконання кількох принципів. По-перше, збір необхідної інформації потрібно виконувати у законодавчому полі та з дотриманням етичних норм, а інакше розвідка може виглядати як шпигунство.

По-друге, конкурентне середовище змінюється кожного дня, тому конкурентну розвідку необхідно здійснювати безперервно й комплексно зважаючи на тенденції в економічному, політичному та промисловому середовищі, що можуть стати альтернативними джерелами впливу на підприємство. По-третє, результати конкурентної розвідки надзвичайно цінні, а тому необхідно обмежити доступ до них. Конфіденційність результатів визначається вищим менеджментом і базується на потребах та цілях підприємства. І останнє, результати функціонування конкурентної розвідки не завжди спостерігаються одразу, а тому необхідно визначити особливість діяльності такого роду та стратегічні результати такої діяльності.

Дотримання сформованих вище принципів та виконання поставлених задач сприяють сталому розвитку рівня економічної безпеки, зокрема через інформаційну підтримку прийняття управлінських рішень у межах комплексної системи економічної безпеки підприємства.

Перелік джерел посилання

1. Бельтюков Є., Некрасова Л. Конкурентна стратегія підприємства: сутність та формування на основі оцінки рівня *Економіка: реалії часу*. 2014. № 12. С. 6-13.

2. Чвортко Л.А., Товксис А.В. Конкурентна розвідка в системі забезпечення економічної безпеки банків: *Управління фінансово-економічною безпекою*. 2015. № 1. С. 65-68.